

Kvjeta Legatova

BUL I LEPI PETE

Pete je sedeо za stolom u prostoriji, koju je nazivao svojim radnim kabinetom, iako već neko vreme nije radio. Međutim, smatrao je za stvar dobrog ukusa da se svakodnevno pretvara da je stalno oko nečega angažovan.

Posmatrao je kroz prozor gužvu na ulici. Nije bio u svom elementu. Znao je šta mu je; s vremenima na vreme ga je obuzimalo sećanje i izazivalo neprijatno kočenje u predelu iza prvog pršljena. U njegovom životu je postojao trenutak, čija je logika izmicala. Tada je još kuburio kao obični korespondent u firmi „Bauc i sin“. Desilo se u sekundi da je neobjašnjivo, bez nekog posebnog razloga, izašao na hodnik i htio da se spusti liftom do prizemlja. Kod zavijutka na stepenicama je primetio dvojicu mladića, kršnih leđa. Nageo se preko ograde i povikao: „Sačekajte, momci! Sići ču...!“ čula su se dva pucnja. Njihovo značenje je Pete shvatio tek znatno kasnije, naime bio je kratkovid. Sišao je dole da bi otkrio zašto su ti ljudi tako brzo nestali. Na spratu niže, niz stepenice se kotrljao paket, a u njemu – tri miliona. Pete je ostao pribran. Uzeo je paket i izneo ga iz zgrade, a da nikoga nije sreo; već je prošlo dosta od kraja radnog vremena. Nije ni trepnuo, kada je saznao da su stari Bauc i njegov sin došli do prosjačkog štapa zbog izgubljenih miliona. „Pozdravljam vas, šefel!“ Pete se trgnuo. Ako ga je tako oslovio njegov sekretar, onda se verovatno radilo o manifestaciji ludila. Okrenuo se. Iza njegovih leđa nije stajao sekretar; posmatrala ga je neka starija osoba sa savršeno, kao različak plavim očima. Na glavi je imala šešir, koji je skinula i neobavezno ga bacila na fotelju, koja je stajala u suprotnom čošku prostorije. „Sešću“, domaćinski je saopštio nepoznati i sa zakasnelom učitivošću je dodao, „sa dopuštenjem“. Podigao je noge na sto sa koga je, pre toga, pažljivo pomerio starinsku japansku vazu. Peteu se u mozgu javljala nova misao. „Kako to da te nije uveo moj sekretar?“ pitao je; otkad je postao bogat navikao je da svakome, za koga je smatrao da nije bogat, ne persira. „Nije me primetio. Pa sam ušao sam, zar ne?“ rekao je čovek i njegove, kao različak, plave oči su pratile Peteov kažiprst, koji je diskretno pritisnuo dugme na stolu. „Sekretar je otiašao, šefe. Pozvao ga je drugar, jer su mu pregazili ženu. A ukoliko zovete domara, on ima posla u podrumu.“ „Šta hoćeš?“ sa svojom čuvenom neposrednošću Pete je prodro u srž stvari. „Ništa“, iznenadeno je odgovorio nezvani gost. „Samo sam htio da te vidim. Već neko vreme se spremam za to, ali... nije bilo vremena“, rekao je stranac i jedinstveno plavetnilo njegovih očiju je potamnelo skoro do ljubičaste boje. „Lep si mladić, šefe. Mogao bi da dobiješ ponudu za film. Onaj proces, prilikom koga ti nisu ništa dokazali, pomogao je da staneš na noge. I ne samo proces... Da, zgodan nitkov ima pred sobom ceo svet. Da nisi fotogenični kicoš, dobio bi nekoliko godina, to mogu da ti potpišem.“

Peteu nije promakao skriveni preteći ton strančevih reči, ali bio je dobro pripremljen za posetu ove vrste. Ljubazno je posmatrao nevaljalca i u sebi mu je obećao da će iz njegove kuće otići, u najmanju ruku sa razbijenom gubicom. „Zaista si lep muškarac,

Pete" progovorio je posetilac ponovo, kao za sebe. U tom trenutku su njegove ljubičaste oči gotovo potamnele. „Ja sam Bulldog, za prijatelje Bul.” „Mili Bule, pokazaću ti jednu foru”, nasmejao se lepi Pete ljubazno. Iz fotelje, na kojoj je sedeо nezvani gost, škljocnuli su čelični federi i od poda do plafona se podigla rešetka, sačinjena od jakih žica. „Odlično”, nasmejao se Bul. „Najdraži Bule, u tim žicama je struja”, i dalje sa osmehom je nastavio Pete. „Proizvod poznate firme „Hopkins i kompanija”. „Znam. Pristojna firma... Zvoni ti telefon.” Telefon je zaista zvonio. „Halo... Da, ja... šta?” uzviknuo je Pete i spustio slušalicu. „Nekakav ludak”, promrmljao je više od uzbudjenja nego iz potrebe da se poveri Bulu, čije su i skoro crne oči lutale po prostoriji. Na trenutak mu se pogled zadržao na bronzanom kipu. „Taj mladić sa lukom, to si ti?” „Ne, to je Amor”, odgovorio je Pete, koji je i dalje bio izbačen iz takta. „Ličite”. Tek sada je Pete shvatio da mu njegov zatvorenik ne persira. Obuzeo ga je bes. „Zadržavaš me, Bule. U suštini ti si mrtav čovek, reci svoju poslednju želju. A ne kažem da moram obavezno da ti je ispunim.” „Pokri se ušima,... šefe”, rekao je Bul nežno i sa očiglednom ironijom. „Opet ti zvoni telefon.” „Ne brini se za to i daj mi adresu svoje udovice.” „Nisam oženjen”, smireno je Bul klimao glavom, ne dozvoljavajući mu da ga izvede iz takta. Pete je na trenutak pretrnuo. Ipak nije normalno da se taj tip ovamo uvukao samo zato da bi ožalošćena porodica uštedela na pogrebnini. Telefon je neprekidno zvonio. Pete je ponovo podigao slušalicu. „Halo... do davola, kakvi leševi, manite me se s tim”, spustio je slušalicu i obratio se Bulu: „Završimo to.” „Kako hoćeš, Pete, ali javi se na telefon. To je stari Roks, kada uvrti nešto u glavu...” Bul je slegnuo ramenima i njegove oči su ponovo doobile svetloplavu boju. „Ti znaš... ko me zove?” Peteu je nešto zapelo u glasu. „Da. Rekao sam Roksu da tu nabavi dva leša. Posle pucnje je kao lud.” Po licu lepog Petea su izbile ružne pege. Čak je prestao da bude fotogeničan. „Vidim da nemaš smisao za fini humor. Ipak mi se sviđaš, zato što imas iluzije. Na primer, veruješ da ovaj kavez funkcioniše”, nasmejao se Bul i prešao prstima preko rešetki. „Gde je tu struja?” pitao je, raširio rešetke kao da su bile od plastike i seo je na sledeću slobodnu fotelju pored. „Uzeću cigaru”, zacvrkutao je. „Koliko tražiš?” pitao je Pete hrapavim, skoro mrvlačkim glasom. Shvatio je da je sve što ima u trezoru, a Bul nesumnjivo zna da je trezor sakriven iza Moneovog pejzaža. „Ne pričajte o novcu. Došao sam samo da prijateljski pročaskamo”, rekao je Bul i u njegovim očima su se pojatile jasne iskrice veselja. Odjednom je govorio jasno i savršeno izgovarajući reči, Peteu je persirao. „Sećate li se one večeri, kada ste još uvek radili za starog Bauca?” Pete je osetio kočenje iza prvog pršljena. „Radno vreme se završavalо tačno u petnaest časova. Ali vi nikako da odete.” „Sređivao sam korespondenciju”, uvredeno se ogradio Pete. „Možda, ali trebalo je već da vaša kancelarija nekoliko sati bude prazna. Moji momci su tvrdili da ste se odjednom pojavili na hodniku i pozvali ih: „Sačekajte, momci!” „Hteo sam da se spustim liftom...” rekao je Pete i osetio kako mu se ledena struјa pomera ka trećem pršljenu. „Posle dva pucnja, koja su vas, nažalost, promašila, vi ste sa rukama u džepovima silazili dole. U datoj situaciji to može da uradi jedino potpuni ludak. Moji momci još nikada nisu videli pravog ludaka i izgubili su glavu. Razumete? Uzgred, to su ta dva leša, koja vam se sada nalaze u predsjoblju, naime na greške ne zaboravljam. Ne plivate loše, ali što se tiče struke imate nedostatke, ne idete u korak sa vremenom. Kompanija „Hopkins i sin” je, francuski rečeno, već odavno pase, tako da... I hvala, zato što

ste te Baucove milione tako dobro umnožili. Predosećao sam da bi bilo dobro da vam dam malo vremena. Umem da čekam, ali sad je to već izgubilo smisao, ulenjili ste se.” „Šta... šta to sve treba da znači?” Pete je došao sebi. Zatim je video kako je Bul ustao i odmah zatim je osetio snažan udarac u vilicu. Zajedno sa foteljom se srušio na zemlju. Kada je došao sebi, prostorija je bila prazna. Mone je nestao, a trezor je bio prazan. Na stolu je stajao crni revolver. Pete ga je omirisao; iz njega je pucano. Sa ulice je čuo policijsku sirenu. Za dva ubistva se ide na vešala, shvatio je, a ja nemam pare ni za kakvog advokata. Od suda ga je spasila psihijatrijska bolnica. Pete, loše obrijan i u izbledelom, bolničkom mantilu je šetao po mračnim hodnicima ludnice i nije bio nimalo lep, a kamo fotogeničan.

(S češkog prevela **Ana Bogojević**)